

Generativní AI nás zásadně změní, je přesvědčeno 80 % firem. Polovina má obavy z prohloubení nerovností, vyplývá z průzkumu Deloitte

29.1.2024 - | Deloitte Advisory

Tři čtvrtiny firem očekávají, že generativní umělá inteligence do tří let změní jejich společnosti. Více než půlka firem se pak obává, že její široké používání zvýší ekonomickou nerovnost a jen necelá polovina podniků dostatečně vzdělává zaměstnance o možnostech, přínosech a významu generativní AI, vyplývá z nového globálního průzkumu poradenské a technologické společnosti Deloitte.

Report s názvem Stav generativní umělé inteligence ve firmách vychází z průzkumu mezi více než 2 800 respondenty z řad nejvyšších manažerů společností, kteří mají zkušenosti s umělou inteligencí a jejich firmy buď pilotují nebo již implementují řešení využívající generativní AI. Dotazovaní jsou zástupci společností ze šesti odvětví a 16 zemí. Hlavním cílem průzkumu bylo zmapovat jakým způsobem se bude vyvíjet zavádění generativní AI a zda bude plně využit její potenciál.

„Jsme na prahu velké transformace, v níž generativní umělá inteligence zvedá napříč odvětvími vlnu inovací. Tempo, rozsah a možnosti změnit, jak firma funguje s využitím Gen AI, jsou fascinující. Na vedení firem dopadá tlak na zrychlené zavádění umělé inteligence do procesů, výroby, rozhodování a zároveň na současné ošetření rizik a zajištění souladu s regulačními požadavky,” říká vedoucí týmu inteligentní automatizace ve společnosti Deloitte Jan Hejtmánek, který je expertem na AI.

- Tři čtvrtiny respondentů očekávají, že generativní AI změní jejich firmy a organizace do tří let. Pouze čtvrtina členů vrcholového vedení firem se domnívá, že jsou „vysoce“ či „velmi vysoce“ připraveni na řešení otázek souvisejících s implementací a řízením rizik při zavádění generativní AI
- Pouze 47 % respondentů souhlasí s tím, že jejich firmy dostatečně vzdělávají zaměstnance o možnostech, přínosech a významu generativní AI
- Více než polovina respondentů se obává, že široké využívání generativní AI zvýší ekonomickou nerovnost (51 %)

Čím více odbornosti, tím větší důraz na inovace. Ale i obavy

Tři čtvrtiny (79 %) respondentů z řad firem očekávají, že generativní AI povede v horizontu necelých tří let k zásadní transformaci jejich firem. Současně však z většiny podniků zaznívá, že se aktuálně zaměřují spíše na taktické přínosy jako jsou zvýšení efektivity a snížení nákladů, než na růst či podporu inovací. Zvýšení efektivity a produktivity, stejně jako u mnoha jiných nových technologií, jsou tak hlavními přínosy, o které společnosti podle svých slov nyní usilují (56 %). Menší význam v současnosti přikládají více strategičtějším oblastem - jako jsou například podpora inovací (29 %) a objevování nových nápadů a poznatků (19 %).

Více než čtyři z deseti (44 %) zástupců firem se domnívají, že mají v oblasti generativní AI vysokou odbornost. Z průzkumu Deloitte rovněž vyplývá, že čím vyšší odborností v oblasti umělé inteligence

respondenti disponují, tím větší mají důvěru a menší nejistotu ohledně změn, které přinese a tím více začínají generativní AI využívat k inovacím a růstu. Zdá se tak, že jsou na změny, které generativní AI přinese, připraveni nejlépe – zároveň se však u nich více objevuje pocit, že je jejich podnikání či byznys model rozsáhlým zaváděním generativní AI ohrožen.

Governance, řízení rizik a nábor talentů jsou při zavádění generativní AI největší výzvou

Co se týče strategie a technologické infrastruktury, cítí se respondenti celkově připraveni. Nižší důvěru však mají v oblastech governance, talentu a také řízení rizik, které jsou vnímány jako významné překážky při zavádění umělé inteligence.

Jako vůbec největší výzvu při zavádění generativní AI respondenti uvádějí nedostatek technicky zdatných lidí a dovedností. Pouze 22 % respondentů se domnívá, že jejich společnosti jsou vysoce připraveny zvládnout nábor talentů související se zaváděním umělé inteligence. A mnozí se zatím nezaměřují ani na vzdělávání a rekvalifikaci stávajících zaměstnanců – pouze 47 % společností soudí, že své pracovníky o možnostech, přínosech a významu generativní AI dostatečně vzdělává. Například 74 % respondentů s „velmi vysokou“ odborností v oblasti umělé inteligence uvedlo, že své zaměstnance vzdělává, oproti 27 % respondentů s „určitou“ odborností. Čím více tedy respondenti generativní AI rozumí, tím častěji se zaměřují na vzdělávání i rekvalifikaci svých zaměstnanců nebo na nábor či najímání technických talentů a expertů na AI.

Podobné překážky při zavádění umělé inteligence firmy vnímají i v otázce governance a řízení rizik. Pouze čtvrtina (25 %) firem se domnívá, že jsou jejich společnosti dostatečně připraveny na řešení výzev, které se s tím pojí. Mezi největší obavy respondentů v oblasti governance patří nedostatek důvěry ve výsledky (36 %), obavy týkající se duševního vlastnictví (35 %), možnost zneužití údajů o klientech (34 %), schopnost zajistit soulad s regulačními požadavky (33 %) a nedostatečná vysvětlitelnost či transparentnost (31 %).

Šéfové firem se obávají, že umělá inteligence povede k hlubší ekonomické nerovnosti

Ačkoli respondenti potenciální obchodní přínosy generativní AI vítají, ohledně jejích širších společenských dopadů jsou již méně optimističtí. Více než polovina z nich očekává, že její široké využití povede k centralizaci moci v globální ekonomice (52 %) a ke zvýšení ekonomické nerovnosti (51 %). Kromě toho se 49 % z nich domnívá, že rozvoj nástrojů a aplikací generativní AI povede k celkovému poklesu důvěry v národní a globální instituce.

Aby bylo možné těmto obavám předcházet, souhlasí většina respondentů s tím, že je nutné posílit globální regulaci (78 %) a spolupráci (72 %) s cílem zajistit široké zavádění této technologie odpovědným způsobem.

<https://www2.deloitte.com/cz/cs/pages/press/articles/generativni-ai-nas-zasadne-zmeni-je-presvedcen-o-80-procent-firem.html>